

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 12. června 2023
č. j. MSP-382/2022-ODKA-SPZ/3
Počet listů: 2
Přílohy: 1

MSP-382/2022-ODKA-SPZ/3

0100204004427710

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obv. V. T. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy: vyšetřovací spis policejního orgánu Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Nymburk PČR, č. j. KRPS-79953/TČ-2017-010871-KL

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obviněného V. T.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce ze dne 15. 2. 2022, č. j. ZT 14/2020-55, jímž byla podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu jako nedůvodná zamítnuta stížnost obviněného V. T. proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání ze dne 23. 1. 2020, č. j. KRPS-79953-127/TČ-2017-010871-KL.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 V průběhu trestního řízení vedeného ve stadiu před zahájením trestního stíhání policejním orgánem pro podezření z protiprávního jednání, jehož se měl dopustit V. T., a které zakládalo podezření ze spáchání zločinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, provedla dozorová státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce prověrku stavu trestního řízení a na základě znalosti obsahu spisového materiálu

s odkazem na důkazní situaci v trestní věci byl připisem státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 1 ZN 301/2017, vydán podle § 174 odst. 2 písm. a) trestního řádu závazný pokyn policejnímu orgánu, aby pro prověřovaný skutek zahájil trestní stíhání proti osobě V. T. a jeho jednání kvalifikoval jako zločin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku.

- 2 Na základě pokynu dozorové státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce bylo usnesením policejního orgánu ze dne 23. 1. 2020, č. j. KRPS-79953-127/TČ-2017-010871-KL, podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání proti obviněnému V. T. pro zločin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku, kterého se měl jmenovaný dopustit tím, že:

„ ...v přesně nezjištěné době, nejméně pak od začátku roku 2021 do 15.3.2017 ve společném pronajatém bytě v domě v ul. N., P., dále ve vlastním bytě poškozené L. P., v bytovém domě v ulici V., M. a na dalších dosud blíže neupřesněných místech, na kterých společně žili ve společné domácnosti, opakovaným úmyslným jednáním spočívajícím ve stupňujícím se fyzickém a psychickém násilí proti své tehdejší družce poškozené L. P., vystupoval proti jmenované poškozené a choval se ke jmenované poškozené agresivně, na jmenovanou poškozenou opakovaně křičel, této opakovaně, a to několikrát za den, nadával vulgárními výrazy, např. že je kurva, ale i dalšími vulgárními výrazy, opakovaně v přesněji nezjištěném počtu případů rozbíjel a ničil věci ze zařízení a vybavení společné domácnosti, v několika blíže neujištěných případech úmyslným jednáním fyzicky napadl jmenovanou poškozenou, kterou opakovaně kopal do oblasti hýždí a v jednom případě, krátce po porodu syna i do oblasti břicha, opakovaně ji v nezjištěném počtu případů uchopil rukama pod krkem a tuto škrtil takovým způsobem a intenzitou, že jmenovaná poškozená nemohla dýchat, opakovaně na ní křičel, že ji zabije, pokud od něho s dětmi odejde, že ji zakope, že ji nikdo nebude hledat a on bude žít s dětmi, po vzájemném rozchodu ji opakovaně volal a vyhrožoval zabitím, kdy jmenovaná poškozená byla nucena vyhledat lékařské ošetření a s ohledem na svůj psychický stav i pomoc psychologa z intervenčního centra, přičemž obviněný i přes skutečnost, že byl Okresním soudem vykázán 31. 1. 2017 na jeden měsíc ze společného obydlí, což opakovaně porušil před skončením opatření, nadále vyhledával jmenovanou poškozenou, domáhal se styku s dětmi a jmenované poškozené vyhrožoval fyzickým útokem, pokud se k němu nevrátí, kdy z následně podaného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a z oboru školství a kultura, odvětví klinická psychologie bylo zjištěno, že v době spáchání trestné činnosti vůči jmenované poškozené, trpěla tato duševní poruchou a to středně těžkou depresivní poruchou a syndromem týrané osoby s postupným rozvojem od roku 2015 do počátku roku 2017, kdy před rokem 2011 netrpěla žádnou duševní poruchou, z následného doplnění takto podaného znaleckého posudku je dále zřejmé, že jednáním obviněného V. T. došlo u poškozené k narušení jejího duševního zdraví, k rozvoji depresivního stavu středně těžké hloubky a k projevům syndromu týrané osoby, poškozená trpěla v důsledku agresivního jednání obviněného permanentními pocity strachu, úzkosti a nespavosti a to až do rozvoje závažné duševní poruchy v letech 2015 – 2016, kdy zjištěná duševní porucha významně narušovala obvyklý způsob života poškozené v roce 2016, resp. až do března 2017, kdy zejména v roce 2016 šlo o citelnou újmu, která si vyžádala až psychiatrickou péči a medikaci.“

- 3 Usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání bylo doručeno obviněnému V. T. cestou právní pomoci dne 4. 1. 2021, ustanovenému obhájci JUDr. L. T. dne 21. 12. 2021,

příčemž obhájce jménem obviněného podal v zákonné lhůtě dne 22. 12. 2021 blanketní stížnost proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání, s tím, že následně takto podanou stížnost odůvodnil dne 3. 1. 2022.

Napadené rozhodnutí

- 4 Usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce ze dne 15. 2. 2022, č. j. ZT 14/2020-55, byla stížnost obviněného V. T. jako nedůvodná zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 5 Podle § 2 odst. 1 trestního řádu platí, že nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví trestní řád.
- 6 Podle § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu platí, že jestliže lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula a stížnosti nebylo vyhověno orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje, předloží věc policejní orgán státnímu zástupci, který vykonává nad přípravným řízením dozor, a jde-li o stížnost proti usnesení, k němuž tento státní zástupce dal souhlas nebo pokyn, jeho prostřednictvím nadřízenému státnímu zástupci.
- 7 Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu platí, že nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Posouzení předmětné věci

- 8 K porušení citovaných ustanovení trestního řádu došlo v rámci řízení o stížnosti obviněného proti usnesení o zahájení trestního stíhání tím, že státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce, která v rámci dozoru nad zákonností přípravného řízení trestního svým pokynem podle § 174 odst. 2 písm. a) trestního řádu zavázala policejní orgán k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 trestního řádu, následně sama rozhodla o stížnosti obviněného proti takto vydanému usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání.
- 9 Tímto postupem státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce nerespektovala postup předvídaný v § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu, podle kterého byl za dané procesní situace příslušný k rozhodnutí o stížnosti jako nadřízený orgán nikoli státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce, který vydal pokyn k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, ale státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze.
- 10 Pokud tedy státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce, která svým pokynem zavázala policejní orgán vydat usnesení o zahájení trestního stíhání, rozhodovala o oprávněném prostředku proti usnesení o zahájení trestního stíhání, které bylo po obsahové stránce vydáno v souladu s jejím pokynem, nebyla zajištěna objektivita rozhodování státní zástupkyně o podané stížnosti. S ohledem na předchozí aktivitu státní zástupkyně Okresního

státního zastupitelství v Nymburce v trestním řízení, projevující se vydáním pokynu k zahájení trestní stíhání, byla státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu věcně nepřislušná k rozhodování o podané stížnosti obviněného proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Rozhodnutím věcně nepřislušné státní zástupkyně, došlo porušení § 2 odst. 1 trestního řádu a ke zkrácení práva obviněného na spravedlivý proces, v daném případě práva na objektivním přezkoumání důvodnosti jeho trestního stíhání nestranným orgánem.

- 11 Závěr o tom, že postupem dozorové státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce v podobě jejího rozhodnutí o zamítnutí stížností obviněného proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání byl porušen zákon v neprospěch obviněného, lze opřít rovněž o nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. III. ÚS 2520/14, podle kterého „*Porušení kogentního ustanovení § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu, požadujícího, aby policejní orgán předložil stížnost, podanou proti usnesení, k němuž dal souhlas nebo pokyn státní zástupce, jeho prostřednictvím nadřazenému státnímu zástupci, je třeba z ústavněprávního hlediska chápat jako porušení principu spravedlivého procesu, garantovaného článkem 36 odst. 1 Listiny. Je tím porušeno rovněž základní právo garantované článkem 8 odst. 2 Listiny, podle něhož „nikdo nesmí být stíhán... jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon“.* Ve vztahu k aplikaci § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu a k vyloučení z rozhodování státního zástupce, který vydal pokyn k vydání usnesení, proti kterému byla podána stížnost, lze pak odkázat také na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu k dané otázce, například rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tz 13/2016, sp. zn. 3 Tz 11/2013 nebo sp. zn. 8 Tz 10/2015.
- 12 Usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce ze dne 15. 2. 2022, č. j. ZT 14/2020-55 tedy byl porušen zákon v ustanovení § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu, když o stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného V. T. rozhodovala věcně nepřislušná státní zástupkyně.
- 13 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- 14 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:
 - 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Nymburce ze dne 15. 2. 2022, č. j. ZT 14/2020-55, byl porušen zákon v neprospěch obviněného v ustanovení § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu,
 - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu napadené usnesení zrušil a zrušil také další rozhodnutí na zrušené obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
 - 3) dále postupoval podle ustanovení § 270 odst. 1 trestního řádu a uložil Krajskému státnímu zastupitelství v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednalo a rozhodlo o stížnosti obviněného proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání.

Na vědomí:

- Nejvyšší státní zastupitelství
- Krajské státní zastupitelství v Praze, ke sp. zn. KZZ 5031/2022-9